

Briselē, 2025. gada 12. novembrī
(OR. en)

15196/25
ADD 1

JAI 1640
MIGR 413
FRONT 266
RELEX 1441
ASILE 101

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 11. novembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: COM(2025) 795 final - ANNEX

Temats: PIELIKUMS
dokumentam
KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI
PAR EIROPAS IKGADĒJO PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS
ZIŅOJUMU (2025. GADS)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 795 final - ANNEX.

Pielikumā: COM(2025) 795 final - ANNEX

Briselē, 11.11.2025.
COM(2025) 795 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI PAR
EIROPAS IKGADĒJO PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS ZIŅOJUMU (2025. GADS)**

PIELIKUMS

dokumentam

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI PAR EIROPAS IKGADĒJŌ PATVĒRUMA UN MIGRĀCIJAS ZIŅOJUMU (2025. GADS)

Otrais pašreizējā stāvokļa novērtējums saistībā ar Migrācijas un patvēruma pakta īstenošanu

IEVADS

Pēdējo pašreizējā stāvokļa novērtējumu saistībā ar Migrācijas un patvēruma pakta īstenošanu Komisija sniedza 2025. gada jūnijā¹. Šis ir otrais pašreizējā stāvokļa novērtējums, kas aptver laikposmu no minētā brīža līdz 2025. gada oktobra sākumam.

Šajā laikposmā dalībvalstis, Komisija un ES aģentūras kopā ar dažādām ieinteresētajām personām un partneriem turpināja darbu pie visiem pamatelementiem, lai nodrošinātu īstenošanas turpināšanu.

Ir panākts progress, un ir sasniegti svarīgi atskaites punkti, arī izstrādātas valstu stratēģijas un ārkārtas rīcības plāni, pielāgots valstu tiesiskais regulējums un pieņemta Regulas (ES) 2024/1351 īstenošanas regula, kā arī veikti sagatavošanās darbi pirmā ikgadējā migrācijas pārvaldības cikla īstenošanai.

Tomēr joprojām pastāv neizpildīti uzdevumi, it īpaši attiecībā uz *Eurodac* un sistēmu savlaicīgas gatavības nodrošināšanu, proti, uzdevumi, kas saistīti ar robežprocedūru, nepieciešamību izveidot vajadzīgo infrastruktūru, izpildīt prasības saistībā ar personālu un īstenot administratīvos pasākumus, lai varētu ievērot noteiktos termiņus. Turklāt visā ES būtu jāpabeidz skrīninga pasākumi un uzņemšanas spējas jāsaskaņo ar faktiskajām vajadzībām un jauno satvaru. Visbeidzot, būtu jāpabeidz pasākumu izveide attiecībā uz pamattiesību uzraudzību un juridiskajām konsultācijām.

Komisija 2025. gada jūlijā iesniedza priekšlikumu jaunai daudzgadu finanšu shēmai un ir ierosinājusi nākamajā periodā trīskāršot ES finansiālo atbalstu migrācijai, drošībai un robežu pārvaldībai, kā arī ievērojami palielināt finansējumu iekšlietu aģentūrām. Kopējais ierosinātais ES papildu finansiālais atbalsts iekšlietu un migrācijas jomā ir 81 miljards EUR.

¹ Sk. pirmo paziņojumu par pašreizējo stāvokli Migrācijas un patvēruma pakta īstenošanā, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52025DC0319>.

REZULTĀTI ES LĪMENĪ

Pirmais un būtiskais plānošanas posms sākās ar kopīgā īstenošanas plāna iesniegšanu 2024. gada jūnijā, nodrošinot satvaru dalībvalstu īstenošanas plānu izstrādei un attiecīgo pārvaldības pasākumu izveidei².

Līdz šim darbs pie pakta īstenošanas ir bijis pilnībā vērsts uz tiesību aktu pielāgošanu, praktisku realizēšanu un nepieciešamo reformu nodrošināšanu. Šajā posmā izveidotie koordinācijas mehānismi turpina labi darboties gan horizontālā līmenī, proti, Imigrācijas, robežu un patvēruma stratēģiskās komitejas (turpmāk – *SCIFA*) darbā, gan Komisijas izveidotajā divpusējā dialogā ar dalībvalstīm. Vispārīgāka viedokļu apmaiņa ar Eiropas Parlamentu turpinās regulārajās sanāksmēs, ko rīko Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas Patvēruma jautājumu darba grupa – pakta/kopējās Eiropas patvēruma sistēmas īstenošana.

Dažādie tiesību aktu priekšlikumi, ko Komisija iesniegusi pēdējo septiņu mēnešu laikā, lai pakta pilnveidotu un papildinātu, tiek virzīti uz priekšu atbilstoši likumdošanas procedūrai. Tie ietver priekšlikumu jaunai Atgriešanas regulai, priekšlikumu par jēdzienu “droša trešā valsts”, kā arī priekšlikumu ES sarakstam ar drošām izcelsmes valstīm³. Eiropas Parlaments ir iecēlis attiecīgos referentus, un ir sākušās tehniskās sanāksmes. Savukārt Padome ir sākusi darbu pie savām nostājām, un attiecīgajās struktūrās norit apspriedes. Tīkmēr Komisijas kontaktkomitejās turpinās darbs pie īstenošanas aktiem, kas izriet no pakta tiesību aktiem (sk. pamatelementus nākamajā iedaļā).

Dažādās ES aģentūras⁴ ir cieši sadarbojušās ar Komisiju un dalībvalstīm, sniedzot atbalstu reformām saskaņā ar savām pilnvarām. Aģentūras kopumā sekmīgi gatavo dažādās vadlīnijas, veidnes un apmācību materiālus, kas paredzēti kopīgajā īstenošanas plānā. Turklāt tās pēc pieprasījuma sniedz atbalstu dažādām dalībvalstīm un reaģē uz jaunām problēmām. Gatavojoties *EUAA* daudzgadu uzraudzības programmas pilnīgai ieviešanai (no 2026. gada), sadarbībā ar Igauniju un Nīderlandi notika divi *EUAA* izmēģinājuma uzraudzības pasākumi. Saistībā ar šiem pasākumiem divas ekspertu grupas 2025. gada jūnijā veica apmeklējumus uz vietas, un šo grupu sastāvā bija *EUAA*, Komisija un dalībvalstis, kā arī *UNHCR* (novērotāja statusā). Galīgie ziņojumi ar konstatējumiem ir pabeigti un nosūtīti attiecīgajām dalībvalstīm. No 2026. gada jūnija visas dalībvalstis tiks uzraudzītas attiecībā uz pakta tehnisko un operatīvo īstenošanu piecu gadu ciklā.

Pakta īstenošanai paredzētā finansiālā atbalsta plānošana sākās, pastāvīgi sadarbojoties ar dalībvalstīm (sk. 3.1. iedaļu). Šis atbalsts aptver papildu 3 miljardus EUR, kas ir pieejami dalībvalstīm, lai īstenotu pakta un uzņemtu pārvietotās personas no Ukrainas. Lielākā daļa dalībvalstu arī ieguva tiesības piekļūt papildu līdzekļiem, kas pieejami saskaņā ar iekšlietu fondu vidusposma pārskatīšanu un kas sasniedz vēl 1,6 miljardus EUR.

² [Migrācijas un patvēruma pakta kopīgais īstenošanas plāns, Eiropas Komisija.](#)

³ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu sistēmu to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri Savienībā uzturas nelikumīgi, un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK, Padomes Direktīvu 2001/40/EK un Padomes Lēmumu 2004/191/EK (COM(2025) 101 final, [EUR-Lex - 52025PC0101 - LV - EUR-Lex](#)); priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz drošu izcelsmes valstu saraksta izveidi Savienības līmenī groza Regulu (ES) 2024/1348 (COM(2025) 186 final, [EUR-Lex - 52025PC0186 - LV - EUR-Lex](#)); priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) 2024/1348 groza attiecībā uz jēdziena “droša trešā valsts” piemērošanu (COM(2025) 259 final, [EUR-Lex - 52025PC0259 - LV - EUR-Lex](#)).

⁴ Konkrēti, Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra, *eu-LISA*, *Frontex*, Eiropols un Pamattiesību aģentūra.

Vienlaikus dalībvalstīm tiek sniegts atbalsts ar Komisijas pārvaldīto tehniskā atbalsta instrumentu. Pašlaik deviņu dalībvalstu⁵ iestādes divu gadu pārejas periodā līdz 2026. gadam saņem pielāgotu atbalstu konkrētu reformu veikšanai saskaņā ar šo valstu īstenošanas plāniem.

ES līmeņa sadarbība ar pilsonisko sabiedrību notika dažādos forumos, kā arī divpusējos izpratnes veicināšanas pasākumos. Pēdējā mēneša laikā īpašs izpratnes veicināšanas elements bija mijiedarbība ar tiesu iestāžu tīkliem, lai veicinātu sadarbību un informācijas apmaiņu attiecībā uz pakta ieviestajām procesuālajām izmaiņām, arī saistītajiem jaunajiem termiņiem dažādo procedūru pabeigšanai⁶. Tiesu iestāžu loma ir īpaši svarīga šādās jomās: atbildības noteikumu par patvēruma un atgriešanas robežprocedūrām (Regula (ES) 2024/1351) darbība, aizturēšanas rīkojumi, uzņemšanas spējas, nepavadītu nepilngadīgo pārstāvju iecelšana un juridiskā palīdzība un pārstāvība.

Reformu plašākā nozīme joprojām ir pilnībā pārskatāma: ievērojot tiesību aktos noteikto termiņu, kas bija 2025. gada 12. jūnijs, 22 dalībvalstis pabeidza savas valsts migrācijas un patvēruma stratēģijas⁷. Šīs stratēģijas atspoguļo visaptverošu, visas valdības un stratēģisku pieeju migrācijai un patvērumam. Uz tām varēs balstīt pirmo Eiropas patvēruma un migrācijas pārvaldības stratēģiju, kas jāiesniedz līdz gada beigām.

PAMATELEMENTU PRAKTISKĀ REALIZĒŠANA – JAUNUMI PAR PROGRESU

Ar pakta saistīto valstu īstenošanas plānu skaits nav mainījies kopš 2025. gada jūnija. Dalībvalstu līmenī koordinācijas un pārvaldības pasākumi ir pilnveidoti vēl vairāk, arī identificējot svarīgas ieinteresētās personas un īstenojot turpmāku informācijas apmaiņu ar tām, lai īstenotu reformas. Tas nozīmē, ka, piemēram, tiek vairāk iesaistīti departamenti vai nozaru ministrijas, kas atbild par pakalpojumu sniegšanu, piemēram, izglītību vai veselības aprūpi, kā arī tiek pastiprināta sadarbība ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un īstenošanas partneriem, lai virzītos uz priekšu vajadzīgo partnerības nolīgumu praktiskajā realizēšanā. Dalībvalstīm, kuras to vēl nav izdarījušas, būtu jāpastiprina sadarbība, it īpaši ar tiesu iestādēm, lai prognozētu saistītās vajadzības.

Būs arvien svarīgāk nodrošināt, ka atlikušie valsts līmeņa atskaites punkti un starpposma mērķrādītāji ir skaidri definēti un izsekoti, lai palīdzētu konstatēt un novērst jebkādu kavēšanos. Tā bija vispārīgāka problēma, kas jau tika apzināta pirmajā ziņojumā par pakta īstenošanu. Dažas dalībvalstis šajā sakarā ir ieviešas labu praksi un īstenošanas procesus⁸.

Pašlaik pilnā apmērā tiek īstenotas likumdošanas reformas, kas attiecas uz valstu tiesiskā regulējuma saskaņošanu ar pakta un Direktīvas (ES) 2024/1346 transponēšanu. Dažas dalībvalstis jau ir pilnībā vai daļēji pieņēmušas attiecīgus valsts tiesību aktus⁹. Arvien vairāk dalībvalstu ir vai nu pabeigušas tiesību aktu izstrādi, vai ir priekšlikumu sagatavošanas beigu

⁵ Beļģija, Čehija, Igaunija, Īrija, Grieķija, Itālija, Lietuva, Rumānija un Slovākija.

⁶ Piemēram, Eiropas Administratīvo tiesu tiesnešu asociācijas (AEAJ) Patvēruma un imigrācijas darba grupa.

⁷ Horvātija, Ungārija, Luksemburga un Rumānija vēl nav nākušas klajā ar savām stratēģijām. Rumānija iesniedza Komisijai stratēģijas projektu, kas vēl nav galīgi pieņemts, savukārt Luksemburga un Horvātija paziņoja par kavēšanos.

⁸ Piemēram, Bulgārijas iestādes sagatavoja sešu mēnešu ziņojumu par valsts īstenošanas plāna (VĪP) īstenošanu un atjaunināja savu VĪP, kurā ņemti vērā rezultāti, kas gūti pakta finansēšanas dialogā ar Komisiju, un praktiskajā īstenošanā panāktais progress.

⁹ To vidū ir Čehija un Grieķija.

posmā¹⁰. Vairumā gadījumu šis process ietver dažādu līmeņu apspriešanos ar pilsonisko sabiedrību un galvenajām ieinteresētajām personām¹¹.

Dalībvalstīm, kuras joprojām pārskata savu tiesisko regulējumu, šis process būtu jāpabeidz pēc iespējas ātrāk, lai nodrošinātu, ka izstrāde ir pabeigta un pieņemšanas process var sākties nākamā gada sākumā¹². Strādājot Komisijas kontaktkomitejās, tiks izstrādāti turpmāki norādījumi un risināti jauni pieprasījumi un jautājumi.

Finansiālais atbalsts valstu plāniem

Saskaņā ar jaunāko informāciju Komisija ir cieši sadarbojusies ar visām dalībvalstīm, plānojot paktam paredzēto finansiālo atbalstu. Šim pasākumam piešķirtie 3 miljardi EUR palīdzēs nodrošināt, ka jaunā satvara pamatelementiem ir pieejami pietiekami resursi – no ES vai valstu līdzekļiem¹³. Visas dalībvalstis, izņemot vienu¹⁴, kopā ar saviem priekšlikumiem ir iesniegušas veidlapas, kas ir pamats dialogam ar Komisijas dienestiem par finansējumu. Šī darba metode ļauj Komisijai izskatīt problēmas, ar kurām saskaras dalībvalstis, un palīdzēt tām lemt par to ES līdzekļu vispiemērotāko izmantošanas veidu, kuri tiek nodrošināti papildus valsts budžetam, kas paredzēts valstu īstenošanas plānos.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Pašlaik vairākas dalībvalstis ir pabeigušas dialogu par papildu līdzekļu plānošanu un ir uz pareizā ceļa, lai līdz gada beigām pabeigtu programmas grozījumu procesu. Lielākā daļa dalībvalstu ir dialoga pēdējos posmos. Šis process ir jāpabeidz pēc iespējas ātrāk, lai pārietu uz grozījumu posmu, kas var ilgt vairākus mēnešus.

Kopumā šī darba metode ir nodrošinājusi ļoti konstruktīvu informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un Komisijas dienestiem saistībā ar valstu sagatavošanos, papildinot valstu īstenošanas plānus un valstu stratēģijas, kā arī nodrošinājusi labu praksi regulārai saziņai starp dalībvalstīm un Komisijas dienestiem operatīvos jautājumos. Šīs apspriedes arī nodrošina stabilu pamatu sadarbībai un kopīgai pakta īstenošanas uzraudzībai turpmākajos gados. Turpinot regulāru dialogu ar dalībvalstīm, arī par budžeta apguves progresu, varēs labāk izsekot problēmām un attiecīgā gadījumā sniegt papildu individuāli pielāgotu atbalstu, ieskaitot operatīvo un finansiālo atbalstu, lai nodrošinātu lielāku atbalstu dalībvalstu vajadzībām, kas apzinātas, pastāvīgi apmainoties ar informāciju par pakta īstenošanu, var mobilizēt daļu no *AMIF* tematiskā mehānisma 2026. un 2027. gada budžeta.

¹⁰ Austrija, Dānija, Kipra, Igaunija, Lietuva, Nīderlande, Portugāle un Spānija tiesību aktu izstrādi ir pabeigušas vai ir izstrādes beigu posmā. Vācija 12. septembrī iesniedza parlamentam priekšlikumu. Bulgārijā, Horvātijā, Somijā, Francijā, Īrijā, Itālijā, Maltā, Slovākijā, Slovēnijā un Zviedrijā tiesību akti vēl tiek izstrādāti. Dalībvalstis, kam vēl jāpabeidz tiesību aktu pārskatīšana attiecībā uz visām pakta aptvertajām jomām vai to daļām, ir Beļģija, Grieķija un Rumānija.

¹¹ Piemēram, Austrijā, Bulgārijā, Horvātijā, Kiprā, Dānijā, Igaunijā, Somijā, Vācijā, Īrijā, Lietuvā, Nīderlandē, Portugālē, Slovēnijā un Zviedrijā.

¹² Tiesību aktu pārskatīšana joprojām notiek Beļģijā un Rumānijā, daļēji nav pabeigta Grieķijā un, iespējams, aizkavēsies Latvijā un Polijā.

¹³ Piemēram, robežprocedūru un skrīninga (attiecīgā gadījumā arī daudzfunkcionālu centru) izveide; pienācīgas investīcijas *Eurodac* un citos ar IT saistītos pielāgojumos; pienācīgu uzņemšanas spēju nodrošināšana, arī saskaņā ar juridiskajiem pienākumiem attiecībā uz katras dalībvalsts pienācīgo kapacitāti pie ārējās robežas, un neatkarīgu un efektīvu valsts pamattiesību uzraudzības mehānismu izveide, un bezmaksas juridiskās konsultācijas.

¹⁴ Ungārija.

Pamatelements Nr. 1 – Eurodac

Dalībvalstis turpina cieši sadarboties ar Komisiju un *eu-LISA*, lai nodrošinātu *Eurodac* sistēmas savlaicīgu darbību 2026. gada jūnijā. *Eurodac* padomdevēju grupas pēdējā sanāksmē dalībvalstis kopumā ziņoja par labiem panākumiem. Lielākajā daļā dalībvalstu šim mērķim ir atvēlēti finanšu piešķirumi – no valsts budžeta, no ES līdzekļiem vai to kombinācijas. Vairākās dalībvalstīs ir atlasīti attiecīgo pakalpojumu sniedzēji vai ir paātrinātas iepirkuma procedūras, izmantojot pamatlīgumus, savukārt citās dalībvalstīs ir sākts iepirkuma process¹⁵.

Septembrī astoņas dalībvalstis un Eiropols ziņoja, ka ir pilnībā uz pareizā ceļa¹⁶. 18 dalībvalstis ziņoja, ka tās joprojām saskaras ar dažādām problēmām, tomēr ir gaidāms, ka ar laiku tās spēs atrisināt atlikušās problēmas¹⁷. Pastāv risks, ka viena dalībvalsts nebūs gatava noteiktajā termiņā¹⁸. Pēdējo mēnešu laikā *eu-LISA* ir devusi iespēju dalībvalstīm testēt darbības, un nākamo mēnešu laikā dalībvalstīm būs pieejams vairāk testu.

ES līmenī Komisija izveidoja *Eurodac* regulatīvo komiteju un turpināja darbu pie nelegislatīvajiem aktiem, kas saistīti ar *Eurodac*, it īpaši attiecībā uz starpsistēmu statistiku un sadarbības nodrošināšanu. Ņemot vērā līdzšinējo progresu, sagaidāms, ka tiesību akti tiks pieņemti vēl šogad¹⁹.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Eurodac sistēmas īstenošana dalībvalstīs joprojām ir atšķirīga, kas liecina par to atrašanos dažādos progresa posmos. Pašreizējie uzdevumi ir jārisina steidzami, jo sākas pēdējais posms pirms pakta piemērošanas sākuma. Vairākos gadījumos uzdevumi ietver atlikušo savienojamības problēmu risināšanu, skaidru mērķrādītāju noteikšanu testēšanas pabeigšanai, atlikušo iepirkuma procedūru sākšanu un ar piekļuves punkta izraudzīšanos saistītās kārtības precizēšanu²⁰.

Dalībvalstis tiek stingri mudinātas sākt testēšanu pēc iespējas ātrāk, jo tas ļauj gan *eu-LISA*, gan dalībvalstij savlaicīgi apzināt visas problēmas, atvēlot pietiekami daudz laika to risināšanai. Piecas dalībvalstis un Šveice jau ir sākušas faktiskās darbības testēšanu, un nākamo mēnešu laikā to sāks ievērojams skaits dalībvalstu un Šveice²¹. Tomēr lielākā daļa dalībvalstu vēl nav to sākušas, kas dažos gadījumos ir tāpēc, ka valstis vēl nav pabeigušas savienojamības

¹⁵ Beļģija, Vācija (pamatlīgumu izmantošana), Bulgārija un Horvātija (sākts iepirkuma process).

¹⁶ Horvātija, Čehija, Igaunija, Grieķija, Nīderlande, Rumānija, Spānija un Zviedrija.

¹⁷ Austrija, Beļģija, Bulgārija, Kipra, Dānija, Somija, Francija, Vācija, Īrija, Itālija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Polija, Portugāle, Slovākija un Slovēnija.

¹⁸ Ungārija.

¹⁹ 24. jūlijā notika balsošana par grozījumiem šādos tiesību aktos, un tos drīzumā pieņems: C(2021) 6176 un C(2021) 6174 – Komisijas īstenošanas lēmumi, ar ko nosaka tehniskos noteikumus saikņu izveidošanai starp datiem no dažādām ES informācijas sistēmām saskaņā ar Regulas (ES) 2019/817 28. panta 7. punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/818 28. panta 7. punktu, un C(2023) 645 un C(2023) 649 – Komisijas īstenošanas lēmumi, ar ko nosaka un izstrādā vienotā ziņojuma formāta (*UMF*) standartu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/817 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/818. Grozījums deleģētajā lēmumā, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 767/2008 papildina attiecībā uz procedūru un noteikumu rokasgrāmatu, kas vajadzīga vaicājumiem, pārbaudēm un novērtējumiem (attiecībā uz īstermiņa vīzām, ilgtermiņa vīzām un uzturēšanās atļaujām) un kas sagatavota saskaņā ar 9.h un 22.b pantu, ir aizkavējies.

²⁰ Attiecīgās dalībvalstis ir Austrija, Malta, Slovēnija un Grieķija.

²¹ Dalībvalstis, kas septembrī ziņoja *eu-LISA*, ka tās jau ir sākušas testēšanu, ir Francija, Īrija, Luksemburga, Rumānija un Zviedrija.

testu – priekšnosacījumu darbību testēšanai²². Komisija un *eu-LISA* turpina uzturēt ciešu tehnisko dialogu ar dalībvalstīm par šo jautājumu, un *eu-LISA* vajadzības gadījumā turpinās vienlīdz atbalstīt visas dalībvalstis.

Pamatelements Nr. 2 – jauna migrācijas pārvaldības sistēma pie ES ārējām robežām

Turpinās virzība uz obligāto patvēruma un atgriešanas robežprocedūru ieviešanu. Kopš jūnija paziņojuma par pašreizējo stāvokli saistībā ar pakta īstenošanu ir vēl vairāk palielinājies to dalībvalstu skaits, kurām jau ir vai drīz būs gan uzņemšanas telpas, gan cilvēkresursi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu pienācīgu kapacitāti²³. Vairākas dalībvalstis pašlaik izveido un organizē jauno obligāto skrīningu, kā arī sagatavo apmācību grafikus²⁴.

Attiecīgajās komitejās turpinājās darbs, kura rezultātā cita starpā tika sagatavoti īpaši Komisijas norādījumi par patvēruma un atgriešanas robežprocedūrām un regulāri atjaunināti norādījumi par skrīningu, tā papildinot Robežsargu rokasgrāmatu. Nesenie jautājumi, kas tika apspriesti komiteju sanāksmēs, ietvēra arī lielapjoma IT sistēmu izmantošanu drošības un identitātes pārbaužu vajadzībām. Ņemot vērā to, ka atgriešanas robežprocedūra ir atkarīga no spējas nodrošināt noraidīto pieteikuma iesniedzēju atgriešanu, Komisijas 2025. gada novērtējumā saskaņā ar Vīzu kodeksa 25.a pantu pirmo reizi īpaša uzmanība tika pievērsta izcelsmes valstīm, uz kuru valstspiederīgajiem attiektos šī robežprocedūra.

EUAA un *Frontex* ciešā sadarbībā ir izstrādājušas saskaņotu apmācību piedāvājumu attiecībā uz skrīningu. Šis sākotnējais modulis lietotājiem tika darīts pieejams septembra beigās. No 2026. gada marta būs pieejams visaptverošs apmācību modulis attiecībā uz skrīningu. Paredzams, ka līdz gada beigām *Frontex*, *EUAA* un Komisija ar Eiropola un dalībvalstu ekspertu atbalstu būs izstrādājušas skrīninga rīkkopu. Šī rīkkopa papildina Komisijas norādījumus un ietver lietotājdraudzīgu veidņu, vadlīniju un praktisku resursu kopumu²⁵. Rīkkopas operatīvo testēšanu plānots sākt 2025. gada oktobrī.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Neraugoties uz progresu, vairākas no iepriekšējā ziņojumā konstatētajām problēmām joprojām pastāv. Vēl neatrisinātie organizatoriskie jautājumi ietver valstu tiesību aktu pielāgošanu, standarta darbības procedūru un vadlīniju pārskatīšanu vai izstrādi, pietiekama personāla nodrošināšanu, iepirkuma procedūru veikšanu nolūkā būvēt vai atjaunot telpas, efektīvu pasākumu īstenošanu nolūkā mazināt bēgšanas risku vai nepieciešamību vēl vairāk integrēt IT

²² Beļģija, Bulgārija, Kipra, Dānija, Somija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Malta, Nīderlande, Portugāle, Slovēnija un Spānija.

²³ Papildus Beļģijai, Somijai, Luksemburgai, Čehijai, Kiprai, Francijai, Maltai un Nīderlandei, kuras tika minētas pirmajā pašreizējā stāvokļa novērtējumā saistībā ar pakta īstenošanu, arī Austrija, Īrija, Portugāle, Zviedrija un Lietuva ir vai nu sasniegušas pienācīgu kapacitāti, vai arī panākušas labu progresu.

²⁴ Pašlaik tiek uzskatīts, ka Austrija, Beļģija, Bulgārija, Horvātija, Čehija, Kipra, Igaunija, Francija, Grieķija, Īrija, Lietuva, Nīderlande, Polija un Spānija īsteno skrīningu atbilstoši plānam.

²⁵ Skrīninga rīkkopa ietver skrīninga veidlapu veidnes un pielikumu, kurā izklāstīts attiecīgo datubāzu izmantošanas process, informācijas sniegšanas veidni, kuras pamatā ir Regulas (ES) 2024/1356 11. pants, un praktisku pielikumu par sākotnējo neaizsargātības pārbaužu veikšanu. Tā ietver arī detalizētu un secīgu norādījumu dokumentu par skrīninga veikšanu, praktisku palīdzību veidņu izmantošanā un skrīninga procesa vadīšanā, kā arī aprakstu par *Frontex* un *EUAA* apmācību piedāvājumiem saistībā ar skrīningu.

datubāzes²⁶. Vajadzības gadījumā būtu jāīsteno daži pagaidu pārejas pasākumi²⁷. Pašlaik dažās dalībvalstīs joprojām ir apdraudēta pienācīgas kapacitātes pilnīga un savlaicīga īstenošana²⁸. Lai gan tiesību aktos noteiktais termiņš, līdz kuram dalībvalstīm jāpaziņo robežprocedūru veikšanas vietas, ir 2026. gada 11. aprīlis, dalībvalstis tiek aicinātas pēc iespējas drīzāk norādīt šīs vietas, lai atvieglotu to izveides plānošanu.

Attiecībā uz skrīningu vairākām dalībvalstīm joprojām ir skaidrāk jādefinē uzdevumu sadalījums valsts struktūrās un jāaskaņo procedūras un/vai jāpārskata sadarbības prasības. Dažās dalībvalstīs jau ir skrīninga centri, jo tās jau piemēro ierašanās procesus²⁹. Citām dalībvalstīm centralizētu vietu ieviešanas plānos būs jāņem vērā tas, ka tās līdz 2026. gada jūnijam varētu nebūt pilnībā gatavas. Dažas dalībvalstis izvēlējās decentralizētu pieeju, it īpaši attiecībā uz skrīningu attiecīgajā teritorijā. Vairākos gadījumos vēl ir jānosaka veselības pārbažu kārtība, arī pamatojoties uz sadarbību ar medicīnas dienestiem.

Pamatelements Nr. 3 – uzņemšanas pārvērtēšana

Daudzas dalībvalstis uzlabo uzņemšanas spējas gan kvantitātes, gan kvalitātes ziņā. Tās ir veikušas turpmākus pasākumus, lai novērstu spēju nepietiekamību vai nodrošinātu, ka jaunie noteikumi ir praktiski realizējami. Šie pasākumi ietver jaunu telpu būvniecību un esošo telpu rekonstrukciju un/vai modernizāciju. Daudzas dalībvalstis ir konkretizējušas savus plānus, un dažas no tām koncentrējas uz jaunu daudzfunkcionālu centru izveidi³⁰. *EUAA* un Komisijas izstrādātie modeļi un plāni šajā ziņā ir noderīgi, jo centri ir paredzēti dažādu pakalpojumu sniegšanai, sākot ar identifikāciju un reģistrāciju un beidzot ar uzņemšanas telpām dažādām cilvēku kategorijām, kā arī piekļuvi sociālajiem darbiniekiem un juridisko konsultāciju pakalpojumiem.

Dažas dalībvalstis izmanto simulācijas apmācības, lai novērtētu savas uzņemšanas sistēmas sagatavotību ieviest jaunas procedūras/darbības, kas paredzētas paktā, piemēram, robežprocedūru un skrīningu³¹.

Tiek izmantota arī Direktīvā (ES) 2024/1346 izklāstītā iespēja izmantot dažādus uzņemšanas pasākumus, kuru pamatā ir dažādi pieteikuma iesniedzēju veidi un grupas. Dalībvalstis ne tikai ievieš vai konsolidē īpašus pasākumus atbildības nodošanas gadījumiem³², bet arī strādā pie tā, lai uzņemšanas centros labāk apmierinātu neaizsargātu cilvēku vai ģimeņu vajadzības³³. Vairākas dalībvalstis ir arī panākušas progresu lietu pārvaldības sistēmu un procesu digitalizācijā, lai uzlabotu piekļuvi datiem un to apmaiņu vai citādi pielāgotos pakta prasībām³⁴.

Kopumā kopš jaunākās informācijas iesniegšanas, kas pēdējoreiz notika jūnijā, dalībvalstis un *EUAA* ir pielikušas ievērojamas pūles, lai novērstu nepilnības datu vākšanā saistībā ar

²⁶ To vidū ir Dānija, Vācija, Somija, Itālija, Lietuva, Slovēnija un Portugāle, kuras saskaras ar vienu vai vairākām uzskaitītajām problēmām.

²⁷ Tas var attiekties uz Horvātiju, Īriju, Igauniju, Itāliju, Latviju un Rumāniju un attiecas uz pagaidu telpām vai pasākumiem, kas saistīti ar personālu. Grieķija un Bulgārija sasniegs pienācīgu kapacitāti, tomēr būs jānodrošina telpu kvalitāte.

²⁸ Tā kā telpu atlase vēl nav pabeigta vai iepirkuma procedūras vēl nav sāktas, Vācija, Latvija, Rumānija, Slovākija un Slovēnija varētu saskarties ar kavēšanos.

²⁹ Piemēram, Grieķijā, Itālijā, Spānijā un Kiprā.

³⁰ To vidū ir Horvātija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Portugāle, Rumānija, Slovākija un Slovēnija.

³¹ Piemēram, Īrija, Rumānija un Zviedrija.

³² To apsver Beļģija, Bulgārija, Čehija, Vācija, Portugāle, Slovākija, Slovēnija un Zviedrija.

³³ To vidū ir Austrija, Kipra, Čehija, Itālija, Lietuva, Portugāle un Slovēnija.

³⁴ Piemēram, Čehija, Igaunija, Itālija, Horvātija, Francija, Bulgārija, Portugāle un Spānija.

uzņemšanu³⁵. Tomēr valstu uzņemšanas sistēmas ir ļoti sarežģītas un neviendabīgas. Ir vajadzīgi detalizētāki dati no visām dalībvalstīm, lai Komisija ikgadējā migrācijas pārvaldības cikla vajadzībām varētu sniegt visaptverošāku un salīdzināmāku priekšstatu par uzņemšanas spējām ES un dalībvalstīs. Pirmajiem diviem ikgadējiem cikliem (2025. un 2026. gads) Komisija un *EUAA* noteica pakāpenisku pieeju, ar kuru saskaņā dalībvalstīm ir jāiesniedz uzņemšanas dati par pamatrādītājiem³⁶. No 2027. gada dalībvalstis iesniegs *EUAA* datus par pilnīgu uzņemšanas rādītāju kopumu.

Dalībvalstis un Komisijas dienesti turpina tikties Uzņemšanas kontaktkomitejā, lai sagatavotu Direktīvas (ES) 2024/1346 transponēšanu un precizētu neatrisinātos jautājumus. Nesenajās apspriedēs tika aplūkoti tādi jautājumi kā agrīnas integrācijas pasākumi, pārvietošanās brīvības ierobežošana, aizturēšana un alternatīvas aizturēšanai, kā arī – vispārīgākā nozīmē – mijiedarbība ar citiem pakta elementiem. *EUAA* Uzņemšanas tīkls turpina darbu, lai apzinātu darbības problēmas un nodrošinātu labas prakses piemērus. Visas šīs apspriedes tiks izmantotas arī gaidāmajās pārskatītajās *EUAA* vadlīnijās par standartiem un rādītājiem. Drīz tiks pabeigti arī aģentūras praktiskie norādījumi par ierašanās un uzņemšanas centra izveidi un pārvaldību.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Valstu uzņemšanas sistēmās joprojām ir jāizpilda daži būtiski uzdevumi. Jebkāda jauna būvniecība būtu jāveic savlaicīgi, un vajadzības gadījumā ir jāievieš starpposma pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību Direktīvai (ES) 2024/1346 un garantētu pienācīgu kapacitāti līdz pakta praktiskās īstenošanas sākumam³⁷. Joprojām pastāv problēmas saistībā ar neaizsargātām grupām, kas tiek uzņemtas uzņemšanas sistēmās, piemēram, nepavadītiem nepilngadīgajiem un personām, kas cietušas no dzimumbalstītas vardarbības (3.10. iedaļa).

Dalībvalstīm, kuras ir daudzfunkcionālu centru plānošanas sākumposmā un kuras vēl nav sākušas sadarbību ar *EUAA*, tas būtu jādara, lai apsvērtu plānu un modeļus, kas ir īpaši izstrādāti, lai nodrošinātu saskaņotību ar pakta noteikumiem un principiem.

Kopumā problēmas, kas saistītas ar pārvaldības sistēmu kapacitāti un integrāciju, liecina par pastāvīgu vajadzību pēc stratēģiskas resursu piešķiršanas. Vairākās dalībvalstīs šis process joprojām turpinās. Komisija turpina pievērst lielu uzmanību gadījumiem, kad dalībvalstis plāno vai jau sāk samazināt savas uzņemšanas spējas, jo ir jānodrošina, ka visi šādi pasākumi atbilst vispārējai vajadzībai pēc labi sagatavotām sistēmām. Dalībvalstīm tiek arī ieteikts aizturēšanu nodrošināt pilnīgā saskaņā ar pakta tiesību aktiem, un aizturēšanai ir jābūt galējam līdzeklim.

Ir vēl vairāk jāuzlabo datu paziņošana un detalizācijas pakāpe attiecībā uz valsts uzņemšanas sistēmu, lai varētu veikt informācijā balstītu uzņemšanas situācijas novērtējumu, kas tiks iekļauts ikgadējā Eiropas ziņojumā par patvērumu un migrāciju³⁸. Ņemot vērā uzņemšanas

³⁵ Pamatojoties uz pieejamajiem datiem, tagad ir iespējams gūt pārskatu par to personu skaitu, kuras uzņemtas dalībvalstu oficiālajās uzņemšanas sistēmās, ko saprot kā pasākumu kopumu patvēruma meklētāju uzņemšanai saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1346. Tomēr pašreizējie dati neaptver izmitināšanas atbalstu, kas sniegts pagaidu aizsardzības saņēmējiem ārpus Direktīvas (ES) 2024/1346 darbības jomas, un tie arī nav pietiekami detalizēti, lai salīdzinātu uzņemšanas situāciju dažādās dalībvalstīs.

³⁶ Uzņemšanas sistēmā esošās personas (kopējais personu skaits uzņemšanas sistēmā, arī sadalījums pēc uzņemto personu juridiskā statusa un nepavadītu nepilngadīgo skaits) un uzņemšanas sistēmas kapacitāte (pārskata perioda beigās pieejamo gultasvietu kopskaits).

³⁷ Bažas raisa, piemēram, Beļģija, kur tiesas turpina konstatēt pienācīgu uzņemšanas apstākļu trūkumu. Tāpat arī bažas rada Bulgārija, Kipra, Horvātija, Latvija, Grieķija un Nīderlande.

³⁸ Plašākā nozīmē uzņemšanas sistēmu organizācija dalībvalstīs atšķiras. Pagaidu aizsardzības saņēmēji, kuriem tiek sniegts izmitināšanas atbalsts ārpus šīs sistēmas, netiek uzskaitīti dalībvalstu datu ziņojumos.

centrālo lomu, būs vajadzīgs turpmāks darbs, lai nodrošinātu, ka uzņemšanas statistika ir pietiekami salīdzināma un pilnīga, tādējādi ļaujot veikt pilnīgāku novērtējumu.

Pamatelements Nr. 4 – taisnīgas, efektīvas un konverģentas patvēruma procedūras

Ar pakta tiesību aktiem saistītās reformas joprojām tiek apspriestas attiecīgajos forumos. *EUAA* atjaunināja attiecīgos norādījumus un darbības standartus un rādītājus par patvēruma procedūrām, kas būtu jāpabeidz līdz gada beigām, kā arī praktiskos norādījumus par starptautiskās aizsardzības pieteikumu reģistrāciju un iesniegšanu.

Vairākas dalībvalstis veic pasākumus, lai samazinātu esošo neizskatīto patvēruma lietu skaitu un uzlabotu lietu pārvaldību. Šie pasākumi ietver gan papildu darbinieku pieņemšanu darbā, gan procesu reformēšanu, izmantojot digitalizāciju un integrētas lietu pārvaldības sistēmas, kā arī darbplūsmu un procedūru saskaņošanu starp dažādām ieinteresētajām personām³⁹. Vairākas dalībvalstis izmanto *EUAA* atbalstu, piemēram, lai kopīgi izstrādātu procedūras vai pieprasītu izvietojumu vai apmācības, vai virzītu operatīvo atbalstu⁴⁰. Patvēruma pieprasījumu skaita pastāvīgā samazināšanās Eiropas Savienībā vēl vairāk palīdzēs dalībvalstīm samazināt neizskatīto patvēruma lietu skaitu.

Lielākā daļa dalībvalstu īstenošanas darbā ir nodrošinājušas sadarbību ar tiesu iestādēm⁴¹. Tas ir būtiski tāpēc, ka ir jānodrošina saskaņotība starp valstu tiesu praksi un pakta noteikumiem, jo tādējādi efektīvām tiesu sistēmām tiek nodrošināta iespēja samazināt pieteikumu izskatīšanas laiku un paplašināt pārsūdzības izskatīšanas spējas.

Kā minēts iepriekš, turpinās likumdošanas procedūra Komisijas priekšlikumiem par jēdzienu “droša trešā valsts” un drošu izcelsmes valstu saraksta izveidi, kas atvieglos procedūru veikšanu⁴².

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Neraugoties uz veiktajiem pasākumiem, ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai samazinātu neizskatīto lietu skaitu un izvairītos no jaunu lietu uzkrāšanās⁴³. Šie centieni var ietvert to, ka tiek savlaicīgi sāktas darbā pieņemšanas procedūras – gan attiecībā uz pagaidu, gan ilgtermiņa pasākumiem – un apmācības, kas nepieciešamas, lai iepazīstinātu personālu ar jauno sistēmu, iespējams, sadarbojoties ar *EUAA*. Tikai samazinot neizskatīto lietu skaitu, dalībvalstis varēs pēc iespējas vairāk ierobežot situāciju, ka pēc 2026. gada jūnija paralēli darbosies divas sistēmas (viena sistēma, kuras pamatā ir Direktīvas 2013/32/ES iepriekšējais *acquis*, un otra sistēma, kuras pamatā ir Regula (ES) 2024/1348, attiecībā uz lietām, kas saņemtas pēc 2026. gada 12. jūnija).

³⁹ Dalībvalstis, kas pašlaik veic šīs dažādās reformas, ir Beļģija, Kipra, Somija, Vācija, Īrija, Itālija un Malta.

⁴⁰ Piemēram, Austrija, Beļģija, Kipra, Igaunija, Vācija, Grieķija, Itālija un Lietuva.

⁴¹ Vairākās dalībvalstīs, arī Austrijā, Čehijā, Lietuvā, Luksemburgā, Somijā un Igaunijā, galvenā uzmanība tika pievērsta tiesu iestāžu stiprināšanai. Piemēram, Austrijā Federālā administratīvā tiesa sāka tiesas iekšējo projektu *Ready 4 GEAS*.

⁴² Saistībā ar pirmo jautājumu Eiropas Parlaments iecēla referentu, un 25. septembrī notika pirmā tehniskā sanāksme. Padome ir sākusi darbu pie savas nostājas, un pašlaik turpinās apspriedes Patvēruma jautājumu darba grupā. Attiecībā uz priekšlikumu par ES drošu izcelsmes valstu sarakstu Padomē notiek apspriedes, un prezidentvalsts Dānija virza kompromisa priekšlikumu. Eiropas Parlaments ir iecēlis savu referentu, un septembrī notika divas tehniskās sanāksmes.

⁴³ Dalībvalstis, kas saskaras ar saistītām problēmām, ir Beļģija, Horvātija, Igaunija, Vācija, Grieķija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Polija, Portugāle un Spānija. Tajā pašā laikā vairākās dalībvalstīs, to skaitā Austrijā, Bulgārijā, Horvātijā, Kiprā, Somijā, Vācijā, Lietuvā, Maltā, Slovākijā un Zviedrijā, neizskatīto lietu skaits laikposmā no 2024. gada jūnija līdz 2025. gada jūnijam samazinājās par 24–50 %.

Visas dalībvalstis tiek mudinātas vēl vairāk koncentrēties uz sadarbību ar tiesu iestādēm un novērst iespējamus riskus, kas saistīti ar pārslogotām tiesu sistēmām un personāla trūkumu, arī ņemot vērā saīsinātos termiņus saskaņā ar jaunajām procedūrām.

Pielāgojot savas sistēmas, dalībvalstīm ir arī jāturpina nodrošināt efektīvu piekļuvi patvēruma procedūrām un neizraidīšanas principa piemērošanu.

Saskaņā ar paziņojumu par cīņu pret hibrīddraudiem, kurus rada migrācijas izmantošana par ieroci, un drošības stiprināšanu pie ES ārējām robežām (COM(2024) 570), pasākumiem, kuri veikti, lai novērstu šādu migrācijas izmantošanu par ieroci pie robežām ar Baltkrieviju un Krieviju, kas izraisa nopietnu iejaukšanos pamattiesībās, piemēram, tiesībās uz patvērumu un saistītās garantijās, ir jābūt īslaicīgiem, samērīgiem un ierobežotiem līdz absolūti nepieciešamajam, un jānodrošina, ka tiek ievērota šo tiesību būtība, vienlaikus sasniedzot vispārējas nozīmes mērķus, ko atzinusi ES.

Pamatelements Nr. 5 – efektīvākas un taisnīgākas atgriešanas procedūras

Dalībvalstis modernizē savas valsts atgriešanas lietu pārvaldības sistēmas un veic pasākumus, lai nodrošinātu efektīvāku atgriešanas procesu, kas ir daļa no kopīgajiem centieniem vienkāršot un racionalizēt administratīvās procedūras, kā arī negatīvus patvēruma lēmumus izdot kopā ar atgriešanas lēmumiem⁴⁴.

Vairākas dalībvalstis ir izstrādājušas plānus palielināt savas spējas nodrošināt atgriešanas konsultācijas. Citi pasākumi ietver atbalstītas brīvprātīgas atgriešanās programmu pastiprināšanu, plānus palielināt to iestāžu cilvēkresursus, kuras pārvalda atgriešanas procedūras, vai izveidot atgriešanas birojus, lai veicinātu iestāžu savstarpējās attiecības un palielinātu atgriešanas procedūru efektivitāti⁴⁵.

Pēc dalībvalstu pieprasījuma *Frontex* turpinās stiprināt savu konsultāciju atbalstu, it īpaši attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri, pārsūdzot negatīvus patvēruma lēmumus, ir ieguvuši tiesības palikt teritorijā līdz pirmās instances pārskatīšanai⁴⁶. Turklāt *Frontex* strādā pie šādām atgriešanas speciālistu apmācībām: sadarbība ar trešām valstīm, atgriešanas IT sistēmas un atgriešanas un reintegrācijas konsultācijas. Visas dalībvalstis turpina aktīvi izmantot *Frontex* ES reintegrācijas programmu.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Komisija turpina piešķirt prioritāti sarunu virzīšanai par ierosināto Atgriešanas regulu⁴⁷ nolūkā panākt ātru Eiropas Parlamenta un Padomes vienošanos, kurai jānotiek, pirms 2026. gada jūnijā sākas pakta piemērošana. Atgriešanas koordinators strādā pie tā, lai šogad izstrādātu rokasgrāmatu par efektīvām darbplūsmām atgriešanas robežprocedūrā. Vienlaikus Komisijas dienesti ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm izskata iespēju izveidot mehānismus, kā atbalstīt tās dalībvalstis, kuras atgriešanas lēmumus vēl neizsniedz kopā ar negatīviem patvēruma lēmumiem, lai tajās izveidotu spējas un procedūras šo lēmumu vienlaicīgai izsniegšanai.

Frontex turpinās kartēt dalībvalstu atgriešanas lietu pārvaldības IT sistēmas, veicot nepilnību analīzi un konsultējot par turpmākiem uzlabojumiem, kā arī vērtējot iespējas izveidot

⁴⁴ Sk. Regulas (ES) 2024/1348 37. pantu.

⁴⁵ Tas attiecas arī uz Austriju, Itāliju, Rumāniju un Slovēniju (konsultācijas), Kipru, Bulgāriju, Čehiju (atbalstītas brīvprātīgas atgriešanās programmas), Bulgāriju un Zviedriju (atgriešanas biroji).

⁴⁶ Sk. Regulas (ES) 2024/1348 38. un 68. pantu.

⁴⁷ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido kopīgu sistēmu to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanai, kuri Savienībā uzturas nelikumīgi, un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK, Padomes Direktīvu 2001/40/EK un Padomes Lēmumu 2004/191/EK, [EUR-Lex - 52025PC0101 - LV - EUR-Lex](#).

savienojumus starp *Frontex* un dalībvalstu atgriešanas lietu pārvaldības IT sistēmām. Plašākā nozīmē *Frontex* pašlaik izvērtē, kā vislabāk pielāgot savu atbalstu dalībvalstīm, lai tās saskaņā ar pakta varētu īstenot piespiedu un brīvprātīgu atgriešanos. Tas var ietvert papildu atgriešanas maršrutu izveidi, izlidošanas no perifērām lidostām atvieglošanu un spēju elastīgi reaģēt uz pieprasījumiem steidzami nodrošināt čarterreiskus. Pēc dalībvalstu pieprasījuma *Frontex* var izvietot arī atgriešanas eskorta un atbalsta speciālistus (*FRESO*) un atgriešanas speciālistu kopīgās mobilās vienības. Aģentūra arī paplašinās ES reintegrācijas programmas ģeogrāfisko pārklājumu.

Pamatelements Nr. 6 – atbildības īstenošana

Horizontālajā līmenī Regulas (ES) 2024/1351 jaunie īstenošanas noteikumi tika pabeigti jūlijā, un to galīgā pieņemšana ir plānota oktobrī. Noteikumi aptver gan atbildības noteikumus, gan solidaritātes mehānisma elementus. Tajos ir noteikta kārtība informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm, kā arī praktiskā kārtība, kā efektīvi īstenot minētajā regulā izklāstītos atbildības noteikumus (“Dublinas noteikumi”) un solidaritātes mehānismu, efektīvi izpildot vairākus galvenos atskaites punktus kopīgā īstenošanas plāna sestajā un septītajā pamatelementā.

Lai atbalstītu Regulā (ES) 2024/1351 paredzēto atbildības noteikumu reformas, *EUAA* 2025. gada aprīlī publicēja divas ģimenes izsekošanas veidlapu veidnes⁴⁸, praktisko rokasgrāmatu par ģimenes izsekošanu⁴⁹ un norādījumus par attālinātām intervijām⁵⁰. Aģentūra arī strādā pie *EUAA* dokumenta “Norādījumi par Dublinas procedūru: darbības standarti un rādītāji” pārskatīšanas, kas plānota 2026. gadā.

Dalībvalstis turpina virzīt reformas, stiprinot darbinieku skaitu, nodrošinot apmācības par jaunajiem atbildības noteikumiem, izveidojot īpašas telpas, pilnveidojot procedūras neaizsargātām grupām vai ģimenēm un modernizējot savu IT infrastruktūru⁵¹. Dalībvalstis arī veic pasākumus, lai samazinātu neatļautas kustības iespējas un stimulus, īstenojot reformas savā uzņemšanas sistēmā (sk. 3.4. iedaļu), piemēram, izveidojot Dublinas centrus, un veicot tādas izmaiņas tiesību aktos, kurās izmantoti jaunie noteikumi par pārvietošanās brīvības ierobežošanu, kā arī īstenojot plašāku divpusējo sadarbību.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Dalībvalstu līmenī joprojām pastāv sistēmiskas problēmas, it īpaši personāla trūkums, neizskatīto lietu uzkrāšanās, nepietiekamas uzņemšanas spējas attiecībā uz ienākošajiem pārsūtīšanas gadījumiem un pieteikuma iesniedzēju bēgšana. Lai nodrošinātu jaunās sistēmas pilnīgu īstenošanu, ir būtiski dot skaidru signālu, ka nav iespējams apiet atbildības noteikumus.

Tā kā pastāv nosacījumi, lai pārsūtīšana darbotos uz visām dalībvalstīm un no tām, un ņemot vērā piemērojamos noteikumus, pārsūtīšanai jau tagad būtu jānotiek uz visām dalībvalstīm. Tas ir būtiski efektīvai pārejai uz jaunajiem noteikumiem un efektīvai ikgadējā solidaritātes cikla darbībai.

Kā uzsvērts gan ikgadējā Eiropas ziņojumā par patvērumu un migrāciju, gan iepriekšējā paziņojumā par pašreizējo stāvokli pakta īstenošanā, dalībvalstīm ir jānovērš visi atlikušie darbības vai spēju ierobežojumi. Tas attiecas arī uz pasākumiem, kas aptver citus svarīgus

⁴⁸ [Ģimenes izsekošanas veidlapa par bērnu | Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra un ģimenes izsekošanas veidlapa par pieaugušo | Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra.](#)

⁴⁹ Praktiskā rokasgrāmata par ģimenes izsekošanu, I daļa: <https://euaa.europa.eu/publications/practical-guide-family-tracing-part-i-principles-practices>. Praktiskā rokasgrāmata par ģimenes izsekošanu, II daļa: <https://euaa.europa.eu/publications/practical-guide-family-tracing-part-ii-tracing-AMMR>.

⁵⁰ *EUAA* norādījumi par attālinātām intervijām: <https://euaa.europa.eu/publications/guidance-remote-interviews>.

⁵¹ To vidū ir Austrija, Beļģija, Bulgārija, Horvātija, Kipra, Čehija, Igaunija, Vācija, Īrija, Itālija, Lietuva, Malta un Portugāle.

pamatelementus, it īpaši uzņemšanas apstākļus un agrīnas integrācijas iespējas. Tas ir arī cieši saistīts ar Regulas (ES) 2024/1358 efektīvu īstenošanu.

Pamatojoties uz jaunajiem noteikumiem, *eu-LISA* tagad izstrādā tehniskos un operatīvos pasākumus saziņai starp dalībvalstīm ar *DubliNet* starpniecību. Turklāt *EUAA* publicēs pārskatīto *EUAA* dokumentu *Norādījumi par Dublinas procedūru: darbības standarti un rādītāji*.

Pamatelements Nr. 7 – solidaritātes īstenošana

Pirmā ikgadējā migrācijas pārvaldības cikla sākšana un pirmās solidaritātes rezerves izveide ir viens no galvenajiem pakta nodevumiem, kas ir saistīts ar reformu atbildības noteikumiem. Ikgadējais Eiropas ziņojums par patvērumu un migrāciju, kas ietver arī prognozes par ieeļotājjiem, nodrošina pierādījumu bāzi Komisijas īstenošanas lēmumam un Komisijas priekšlikumam par Padomes īstenošanas aktu⁵².

Solidaritātes platformas ietvaros turpinājās sagatavošanās darbs solidaritātes mehānisma īstenošanai, kā arī *EUAA* praktiskās rokasgrāmatas sagatavošana attiecībā uz pārceļšanas un atbildības izlīdzināšanas operatīvo īstenošanu, kas gaidāma 2026. gada martā. Pašreizējā sadarbība starp Komisiju, ES aģentūrām un dalībvalstīm Plāna pārvaldības tīkla⁵³ ietvaros ir devusi apmierinošus rezultātus datu nosūtīšanā un vākšanā ikgadējā migrācijas pārvaldības cikla vajadzībām, nodrošinot stabilu un objektīvu datu pamatu ES migrācijas situācijas novērtēšanai.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Turpmākie pasākumi ir noteikti ikgadējā Eiropas ziņojumā par patvērumu un migrāciju. Vissvarīgākais ir tas, ka dalībvalstīm būs jāvienojas par vispārējo solidaritātes līmeni un jādefinē savi solījumi augsta līmeņa ES solidaritātes forumā, lai panāktu vienošanos par solidaritātes rezervi. Komisijā paralēli notiek sagatavošanās solidaritātes mehānisma darbības sākšanai, it īpaši strādājot pie tehniskā līmeņa solidaritātes foruma izveides, un šāda sagatavošanās notiek arī dalībvalstīs.

Pakta sekmīgai īstenošanai būtiska ir kopēja pierādījumu bāze un datu apmaiņa. Dalībvalstis tiek mudinātas turpināt sadarboties ar ES aģentūrām un *Eurostat*, lai vāktu un nosūtītu precīzus un aktuālus datus, ievērojot noteiktos termiņus un kopīgi saskaņoto rādītāju definīciju. Lai nodrošinātu vienotu oficiālās Eiropas statistikas kopumu par starptautisko aizsardzību, notiek starptautiskās aizsardzības datu racionalizēšana⁵⁴. Datu vākšanas un kvalitātes uzlabošana turpināsies, arī pieņemot Regulu (ES) 2024/1358.

Pamatelements Nr. 8 – sagatavotība un ārkārtas rīcības plānošana

EUAA nodrošināja veidni, kurā ir iekļauti kopīgi un salīdzināmi standarti, un pēc tam lielākā daļa dalībvalstu pieņēma savus ārkārtas rīcības plānus uzņemšanas un patvēruma jomā un par tiem paziņoja *EUAA*⁵⁵. Tādējādi tās sasniedza vēl vienu svarīgu atskaites punktu, kas noteikts tiesību aktos.

⁵² Sk. Regulas (ES) 2024/1351 9., 11. un 12. pantu.

⁵³ Plāna pārvaldības tīkls, kas ir pakta agrīnais nodevums, ir darbības satvars, kas apvieno attiecīgās ES ieinteresētās personas, lai uzraudzītu un prognozētu migrācijas plūsmas un situācijas. Komisijas Ieteikums (ES) 2020/1366 (2020. gada 23. septembris) par ES mehānismu sagatavotībai ar migrāciju saistītām krīzēm un to pārvaldībai, [EUR-Lex - 32020H1366 - LV - EUR-Lex](#).

⁵⁴ Ir ieviests kopīgs *EUAA* un *Eurostat* projekts, lai racionalizētu statistiku par starptautisko aizsardzību.

⁵⁵ Polija un Ungārija vēl nav paziņojušas *EUAA* par saviem ārkārtas rīcības plāniem.

Lielākā daļa ārkārtas rīcības plānu, par kuriem paziņots *EUAA*, atspoguļo veidnes pamatelementus (patvērumš, uzņemšana un nepavadīti nepilngadīgie), lai gan tiem ir dažādi pilnīguma un skaidrības līmeņi⁵⁶. Lielākajā daļā plānu bija iekļauti arī detalizēti scenāriji ar skaidriem rādītājiem un robežvērtībām, kā arī saikne starp scenārijiem un reaģēšanas pasākumiem. Lielākajā daļā plānu ir izskaidrota attiecīgo scenāriju aktivēšanas/deaktivēšanas procedūra⁵⁷. Arī pārskats par pārvaldības pasākumiem atšķirās, un dažas dalībvalstis sīkāk pievērsās tam, kā dažādas iestādes tika iesaistītas plāna izstrādē un kā tās tiks iesaistītas tā aktivizēšanā dažādos scenārijos un jomās.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Komisija un *EUAA* sazinās ar dalībvalstīm par to, kā stiprināt plānu pilnīgumu un skaidrību. Dažas vispārīgas jomas, kurās vajadzīgi uzlabojumi, ir saistītas ar to, ka ir labāk jānosaka precīzi formulēti un izmērāmi rādītāji katram scenārijam. Turklāt plānos būtu jāiekļauj skaidri reaģēšanas pasākumi, kas jāīsteno attiecībā uz katru jomu un scenāriju. Tas ietver iespējamu *EUAA* atbalsta izmantošanu. Būtu jāveic sagatavotības pasākumi (piemēram, loģistikas un iepirkuma sagatavošana, krājumu veidošana, apmācības vai rezerves uzņemšanas spējas veidošana), lai nodrošinātu, ka spējas var mobilizēt elastīgi un efektīvi, un tie jānoformulē ārkārtas rīcības plānā. Lai arī gandrīz visas dalībvalstis norādīja uz saikni ar citiem attiecīgiem ārkārtas rīcības plāniem (piemēram, robežas, atgriešana), ne visas dalībvalstis šīs atsaucis iekļāva. Lielākajā daļā plānu nav izskaidrots process un dalībnieki, kas tiktu iesaistīti, lai nodrošinātu Direktīvā (ES) 2024/1346 paredzēto obligāto pārskatīšanu.

Kā norādījušas dažas dalībvalstis, to ārkārtas rīcības plānu saturu joprojām varētu ietekmēt notiekošie sagatavošanās darbi likumdošanas un administratīvajā jomā ar mērķi piemērot pakta. Tāpēc Komisija aicina dalībvalstis nodrošināt, ka to plāni vajadzības gadījumā tiek atjaunināti un paziņoti *EUAA* līdz brīdim, kad tiek sākta pakta piemērošana. Būtu arī ieteicams nodrošināt spēju veidošanu un plānu testēšanu.

Pamatelements Nr. 9 – jauni aizsardzības pasākumi starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem un neaizsargātām personām un pastiprināta pamattiesību uzraudzība

Dažu pēdējo mēnešu laikā lielākā daļa dalībvalstu ir precizējušas savus pasākumus attiecībā uz juridiskajām konsultācijām. Dažos gadījumos dalībvalstīm ir jāievieš tiesību aktu grozījumi, kas pašlaik tiek izstrādāti⁵⁸. Operatīvajā līmenī, lai gan vairākas valstis turpina īstenot spēkā esošos pasākumus, lielākā daļa veic izmaiņas, paplašinot savus esošos pasākumus vai izveidojot jaunus. Lielākā daļa dalībvalstu plāno sadarboties ar partneriem, neatkarīgām aģentūrām un/vai juristiem/juridiskās palīdzības asociācijām⁵⁹. Tāpat lielākā daļa dalībvalstu

⁵⁶ Piemēram, problēmas ar patvēruma neesamību plānā (Francija), reaģēšanas pasākumu trūkums attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem vai šo pasākumu neskaidrība (Kipra, Igaunija, Nīderlande, Portugāle un Spānija), sagatavotības un reaģēšanas pasākumi (Kipra), neskaidrība par pasākumiem konkrētos scenārijos (Igaunija, Nīderlande). Lielākā daļa šo dalībvalstu apstiprināja, ka tās plāno pārskatīt un pabeigt plānus, lai tos labāk saskaņotu ar *EUAA* veidni. Kipra, Igaunija un Nīderlande ar *EUAA* atbalstu jau pārskata savus plānus.

⁵⁷ 2025. gada 30. jūlijā dalībvalstīm tika izplatītas kopīgas norādes paziņot Komisijai un *EUAA* par plāna aktivēšanu un deaktivēšanu gadījumos, kas paredzēti Direktīvā (ES) 2024/1346.

⁵⁸ To vidū ir Kipra, Austrija, Somija, Spānija, Bulgārija, Nīderlande, Slovēnija un Zviedrija.

⁵⁹ Piemēram, Austrija, Bulgārija, Igaunija, Horvātija (balstās uz pašreizējo sistēmu), Čehija, Īrija (juridiskās palīdzības padome), Itālija, Latvija, Lietuva, Portugāle, Rumānija, Slovēnija (pašreizējo pasākumu paplašināšana), Slovēnija, Spānija, Nīderlande, Vācija un Somija (paļaujas uz iekšējiem pasākumiem).

līdz šim ir apzinājušas partnerus vai institucionālus pasākumus pamattiesību uzraudzības mehānisma ieviešanai. Vairumā gadījumu šis uzdevums tiks uzticēts esošajiem ombudiem⁶⁰.

Attiecībā uz aizsardzības pasākumiem *EUAA* 2025. gada septembrī pabeidza informācijas sniegšanas materiālus par jaunajām procedūrām un izdeva praktiskus norādījumus bezmaksas juridiskajām konsultācijām procedūras administratīvajā posmā⁶¹. Saistībā ar skrīninga ieviešanu dalībvalstīm bija no jauna jāpievērš īpaša uzmanība neaizsargātības identificēšanai un reaģēšanas pasākumiem⁶², kā arī apmācībām šajā jomā. Šo centienu ietvaros tiek organizētas apmācību sesijas. Lai atbalstītu agrīnu identificēšanu un pienācīgus un saskaņotus reaģēšanas pasākumus, iepriekš minētajā jaunajā skrīninga rīkkopā (3.3. iedaļa) ir iekļauts arī praktisks pielikums par sākotnējo neaizsargātības pārbaudi veikšanu. Turklāt ir darītas pieejamas īpaši pielāgotas apmācības⁶³. *EUAA* pašlaik arī pabeidz plašāka apmācību moduļa “Ievads neaizsargātības novēršanā” pārskatīšanu, kuras mērķis ir atspoguļot pakta tiesību aktus. Attiecībā uz atgriešanu *Frontex* sadarbībā ar citām ieinteresētajām personām izstrādā mobilo lietotni darbam ar neaizsargātām grupām, arī neaizsargātības pārbaudes veikšanai. Pamattiesību aģentūra (turpmāk – *FRA*) turpina konsultēt ES iestādes un valstu valdības par pamattiesībām.

Dalībvalstis pievēršās arī darbībām, kas saistītas ar bērniem un kas ietver pasākumus pienācīgas uzņemšanas nodrošināšanai, dažos gadījumos veicot izmaiņas vecuma novērtēšanas procedūrās, kā arī turpmākus pasākumus saistībā ar aizbildņu iecelšanu un viņu uzraudzību⁶⁴.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Dalībvalstīm, kuras vēl nav noteikušas pasākumus, kas saistīti ar juridiskām konsultācijām⁶⁵ vai neatkarīgo pamattiesību mehānismu⁶⁶, tas būtu jāizdara. Visām dalībvalstīm būtu jārisina visi neatrisinātie jautājumi, kas saistīti ar kompetences un pienācīgas neatkarības nodrošināšanu, un jānosaka skaidri atbildības un pārskatatbildības virzieni. Tas nozīmē, ka jāizvairās no šīs lomas sadalīšanas starp dažādiem dalībniekiem vai, ja tiek izvēlēti kombinēti mehānismi, skaidri jānosaka vadošā loma. Pamatojoties uz saviem 2024. gada decembra norādījumiem par paša mehānisma izveidi, *FRA* pašlaik izstrādā metodoloģiskus norādījumus turpmāko iecelto uzraugu darbam.

Joprojām jārisina arī problēmas saistībā ar neaizsargātām grupām, kas uzņemtas uzņemšanas sistēmā, piemēram, nepavadītiem nepilngadīgajiem un personām, kas cietušas no dzimumbalstītas vardarbības. Vajadzētu nodrošināt pietiekamas un atbilstošas uzņemšanas spējas attiecībā uz nepavadītiem nepilngadīgajiem, kurus principā nevajadzētu izmitināt kopā ar pieaugušajiem. Dalībvalstīm būtu jāpastiprina centieni savlaicīgi nodrošināt atbilstošus

⁶⁰ Vairumā gadījumu šis uzdevums tiek vai tiks uzticēts esošajam ombudam (Austrija, Bulgārija, Kipra, Čehija, Latvija, Lietuva, Igaunija, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija), tomēr ir izņēmumi, piemēram, Horvātija un Nīderlande. Rumānijā ombuds jau ir oficiāli uzņēmies šo uzdevumu. Īrija ierosina izveidot neatkarīgu pārraudzības mehānismu ar galvenā patvēruma un robežprocedūru inspektora starpniecību, ko atbalstītu konsultatīvā padome.

⁶¹ Līdz gada beigām informatīvie materiāli tiks pārtulkoti 23 ES valodās un 20 valodās, kas nav ES valodas.

⁶² Piemēram, Austrija ir sākusi iniciatīvu par neaizsargātības amatpersonu ieviešanu un sadarbības ar *UNHCR* stiprināšanu.

⁶³ “Neaizsargātība Migrācijas un patvēruma pakta”, <https://euaa.europa.eu/publications/euaa-tailor-made-training-plan-pact-migration-and-asylum>.

⁶⁴ Šajā jomā pakts veicina plašākas reformas: pēc pārpildītības perioda, kas ir izgaismojis nepieciešamību paplašināt un reformēt uzņemšanas sistēmu, pakta īstenošana stiprinās Īrijas spēcīgo bērnu aizsardzības sistēmu.

⁶⁵ Grieķija, Ungārija.

⁶⁶ Tas dažādu iemeslu dēļ attiecas uz Dāniju, Somiju, Grieķiju, Ungāriju, Maltu, Slovēniju, Spāniju un Zviedriju.

nepilngadīgo pārstāvjus visos patvēruma procesa posmos un nodrošināt bērniem piekļuvi izglītībai un veselības aprūpes pakalpojumiem saskaņā ar pakta. Federālajās sistēmās īpaša uzmanība ir jāpievērš tam, lai saskaņotu tiesību aktus un praksi visos pārvaldes līmeņos.

Komisijas ekspertu grupas bērnu migrantu jautājumos nākamajā sanāksmē galvenā uzmanība tiks pievērsta paktā noteiktajām aizbildnības reformām. Šajā sakarā *FRA* strādā pie tā, lai atjauninātu 2014. gada rokasgrāmatu par nepavadītu bērnu aizbildnību saskaņā ar pakta noteikumiem. Vēl šogad *EUAA* publicēs atjauninātus 2018. gada norādījumus par vecuma novērtēšanu (3. izdevums).

Pamatelements Nr. 10 – integrācija un likumīgi ceļi uz aizsardzību

Pārmitināšana un likumīgi ceļi Komisija iesniedza priekšlikumu pirmajam divu gadu ES pārmitināšanas un humanitārās uzņemšanas plānam (turpmāk – ES plāns). ES plāna priekšlikuma mērķis ir noteikt to trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku kopējo skaitu, kuriem nepieciešama aizsardzība un kurus dalībvalstis plāno uzņemt Eiropas Savienībā 2026. un 2027. gadā. Tajā atspoguļotas Pārmitināšanas un humanitārās uzņemšanas augsta līmeņa komitejas sanāksmēs notikušās apspriedes, iesaistīto dalībvalstu brīvprātīgais pienesums un *UNHCR* prognozētās globālās pārmitināšanas vajadzības. ES plāna priekšlikumā ir apzināti reģioni, no kuriem būtu jānotiek uzņemšanai, lai nodrošinātu dzīvotspējīgas un drošas alternatīvas neatbilstīgiem ceļojumiem un vēl vairāk stiprinātu pārmitināšanas un humanitārās uzņemšanas nozīmi partnerību veidošanā ar trešām valstīm.

EUAA sniedz atbalstu dalībvalstīm ar saistītām vajadzībām un līdz 2025. gada beigām pabeigs atjaunināt savus apmācību modulūkus par papildu ceļiem un atlases posmu saistībā ar pārmitināšanu un humanitāro uzņemšanu.

Starptautiskās aizsardzības saņēmēju integrācija Lielākā daļa dalībvalstu ir strādājušas pie tā, lai savos īstenošanas un transponēšanas procesos iekļautu pakta noteikumus, kas saistīti ar integrāciju un agrīnas integrācijas pasākumiem. Kā norādīts jūnijā, vairākas dalībvalstis savos īstenošanas plānos pievērsās nepieciešamībai veikt lielākus ieguldījumus vai atbalstīt turpmākus integrācijas pasākumus, arī izstrādājot agrīnas integrācijas pasākumus un efektīvāku procesu kvalifikāciju atzīšanai un prasmju validēšanai. Dažas dalībvalstis ir pavirzījušās uz priekšu saistībā ar valsts integrācijas stratēģijām⁶⁷ vai cenšas paplašināt integrācijas centienus ar jauniem vai agrīnākiem integrācijas un valodu kursiem⁶⁸.

Galvenie uzdevumi un turpmākie pasākumi

Padomei līdz gada beigām būs jāpieņem ES pārmitināšanas un humanitārās uzņemšanas plāns, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu. Komisija ir gatava palīdzēt dalībvalstīm tā īstenošanā.

Funkcionējoša un saskaņota integrācijas politika, arī agrīnas integrācijas pasākumi, joprojām ir priekšnoteikums, lai atbalstītu pieteikuma iesniedzēju pašpietiekamību, veicinātu sociālo kohēziju un ļautu starptautiskās aizsardzības saņēmējiem pēc iespējas ātrāk sniegt ieguldījumu uzņēmējvalsts sabiedrībā⁶⁹. Tas arī palīdz mazināt stimulus neatļautai kustībai.

Neraugoties uz integrācijas atbalsta pasākumu būtisko nozīmi, tie joprojām ir ļoti atšķirīgi, un vairākām dalībvalstīm vēl ir jāpastiprina centieni, it īpaši attiecībā uz atbalstu pienācīga

⁶⁷ Malta 2025. gada janvārī sāka īstenot integrācijas stratēģiju un rīcības plānu (2025–2030).

⁶⁸ Piemēram, Austrija, Čehija, Igaunija, Itālija, Luksemburga un Slovēnija.

⁶⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Rīcības plāns par integrāciju un iekļaušanu 2021.–2027. gadam” (COM(2020)758 final), [EUR-Lex - 52020DC0758 - LV - EUR-Lex](#).

mājokļa pieejamībai, atbalstu integrācijai darba tirgū, kvalifikāciju atzīšanu un agrīnas integrācijas pasākumu ieviešanu⁷⁰. Lai palielinātu sava atbalsta efektivitāti, dalībvalstīm būtu jāpieliek papildu pūles, lai nodrošinātu konkrētām vajadzībām pielāgotus pasākumus un novērstu šķēršļus mērķgrupām, piemēram, migrantēm, bērniem vai personām ar mentālās veselības vajadzībām, kā uzsvērts Rīcības plāna par integrāciju un iekļaušanu vidusposma pārskatā.

Komisija turpina atbalstīt dalībvalstu integrācijas politiku, nodrošinot finansējumu (arī ilgtermiņa integrācijai no ES kohēzijas fondiem), izstrādājot norādījumus un veicinot daudzlīmeņu partnerības, kurās iesaistīti migranti, uzņēmējas kopienas, vietējās un reģionālās iestādes, sociālie un ekonomiskie partneri, pilsoniskā sabiedrība un privātais sektors.

SECINĀJUMI

Nākamajos astoņos mēnešos ir vajadzīgs pastāvīgs progress, lai nodrošinātu to, ka sākas pakta reformu sekmīga piemērošana, izveidojot stabilu pamatu turpmākai ES rīcībai migrācijas un patvēruma pārvaldības jomā. Šajā nolūkā ir jārikojas tagad, un kopīgs darbs būs vajadzīgs arī nākotnē.

Galvenā uzmanība būtu jāpievērš šajā ziņojumā izklāstītajām problēmām, nodrošinot, ka darbojas solidaritātes un atbildības sistēmas, ir gatavas *Eurodac* sistēmas, ieviesti robežprocedūras pasākumi un visās dalībvalstīs ir nodrošinātas pienācīgas uzņemšanas spējas. Citi svarīgi pakta elementi ir pamattiesību uzraudzība, juridiskās konsultācijas un jauni noteikumi par aizsardzības pasākumiem neaizsargātām grupām.

Komisija joprojām ir pilnībā iesaistījusies šajā darbā un turpinās to gan horizontālā, gan divpusējā līmenī, iesaistot īpaši izveidotas valstu komandas.

Sākot ikgadējo migrācijas pārvaldības ciklu, ir jāpanāk progress Dublinas sistēmas pašreizējo trūkumu novēršanā un pilnībā jāpagatavo Regulas (ES) 2024/1351 atbildības noteikumu piemērošana. Līdztekus tiks turpināts darbs pie solidaritātes rezerves īstenošanas.

ES līmenī svarīgs nodevums būs Eiropas patvēruma un migrācijas pārvaldības stratēģijas pieņemšana 2025. gada decembrī. Šī stratēģija balstīsies uz valstu stratēģijām, ko dalībvalstis jūnijā nosūtīja Komisijai, visaptverošā un integrētā veidā aptverot gan iekšējo, gan ārējo migrācijas dimensiju.

Komisija 2026. gada martā sniegs Eiropas Parlamentam un Padomei nākamo pārskatu par pašreizējo stāvokli pakta īstenošanā.

⁷⁰ Piemēram, Bulgārija, Horvātija, Kipra, Grieķija, Ungārija, Latvija, Slovākija un Rumānija.